

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister MZS

SG
Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Ontworpen door

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) @minvws.nl

Datum

17 juni 2020

Kenmerk

207138-MEVA

Zaaknummer

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft Overleg vakbonden
Vergaderdatum en -tijd 22 juni 2020 – 19.00-20.00
Vergaderplaats MinVWS – Webbex

Paraaf directeur

1 Aanleiding en doel overleg

Maandag 22 juni heeft u een bestuurlijk overleg met de vakbonden FNV, CNV, NU'91 en FBZ. Dit is een vervolg op de eerdere overleggen die u heeft gevoerd met de vakbonden. VenVN nam ook deel aan deze overleggen, maar zij hebben besloten om dat niet meer te doen. De achterliggende reden heeft waarschijnlijk te maken met de gang van zaken omtrent de handreiking veilig werken opgesteld door de vakbonden als alternatief op de handreiking van VenVN.

2 Deelnemers overleg

(10)(2e) – (10)(2e)
(10)(2e) – (10)(2e)
(10)(2e) – (10)(2e)
(10)(2e) – (10)(2e)
(10)(2e) – (10)(2e)
(10)(2e)

Vanuit VWS schuiven aan:

(10)(2e) – (10)(2e)
(10)(2e) – (10)(2e)

3 Te bespreken punten

1. Betrokkenheid medewerkers opschaling zorg
2. ZonMw onderzoek
3. Stages

De eerste twee agendapunten komen voort uit het vorige bestuurlijke overleg op 3 juni. De vakbonden zullen naar verwachting weinig inbreng hebben op deze twee punten. Deze agendapunten zijn daardoor meer ter informatie. Het derde agendapunt over de stages komt voort uit een verzoek vanuit de bonden.

SG
Dir. Macro-Eco, Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk
207138-MEVA

4 Advies en toelichting

Input agendapunten

1. Betrokkenheid medewerkers bij opschaling reguliere zorg

In het debat op 4 juni jl. heeft u toegezegd dat u met werknemers- en werkgeversorganisaties in gesprek bent over de recuperatietijd van verpleegkundigen en hoe we beter kunnen monitoren. De werknemersorganisaties (bonden) hebben tijdens die gesprekken aangegeven dat het bij het opstarten van de reguliere zorg belangrijk is om (alle geledingen) van zorgmedewerkers op een afdeling te betrekken. Tijdens het vorige BO is afgesproken om dit punt op de volgende agenda te zetten.

Mogelijke reactie: U kunt aangeven dat ziekenhuizen zelf verantwoordelijk zijn voor het opstarten van de reguliere zorg. Dat zorgmedewerkers bij dit proces worden betrokken is niet meer dan logisch. Het gaat immers ook over de beschikbare capaciteit van zorgpersoneel bij het opstarten van zorg. Uit signalen die we van de NZa voor wat betreft het opschalen van zorg krijgen, begrijpen we dat ziekenhuizen de knelpunten (tekorten en benodigde recuperatie) onderkennen en hiermee rekening houden. U kunt aangeven dat u (op ambtelijk niveau) hierover contact heeft gehad met de NZa, NFU en NVZ en dat dit breed de aandacht heeft.

Brief NU'91 over betrokkenheid opschaling IC-zorg (LNAZ-traject)

Op 20 mei heeft NU'91, de Landelijke Vereniging van Operatieassistenten (LVO), de Nederlandse Vereniging van Anesthesiemedewerkers (NVAM) en de Beroepsvereniging Recovery Verpleegkundigen (BRV) een brief gestuurd met het verzoek om betrokken te worden bij de opschaling van de ic-capaciteit. Deze brief is niet schriftelijk beantwoord.

Ter informatie: Inmiddels loopt het LNAZ traject. Verpleegkundigen en verzorgenden worden in dit traject vertegenwoordigd door VenVN. De vakbonden zullen dit niet als voldoende vertegenwoordiging beschouwen. Als het goed is heeft u de vrijdag voor dit overleg samen met CZ besproken op welke manier de bonden betrokken kunnen worden in dit traject. De Chief Nursing Officer (CNO) zal in ieder geval ook vanuit haar rol aandacht vragen voor de betrokkenheid van de bonden in dit traject.

2. Onderzoek ZonMw

Door het kabinet is een onderzoeksprogramma COVID-19 gestart bij ZonMw (omvang heden € (10)(2b) en er is ruimte om te verhogen tot € (10)(2b)). Dit onderzoeksprogramma raakt de hele breedte van het coronavirus. De doelstelling is nieuwe kennis en praktische oplossingen om de negatieve gevolgen van de pandemie te beperken en te leren van de negatieve en positieve ervaringen, zowel nu als op de langere termijn. Het gehele programma loopt tot eind 2024 in verband met follow-up, lange termijn monitoring en de afronding van alle projecten. Gedurende het

programma zullen tussentijdse resultaten worden gecommuniceerd.

Inhoudelijk zijn er 3 aandachtsgebieden:

1. Voorspellende diagnostiek en behandeling (de bakermat voor innovatieve behandelingen)
2. Preventie en zorg, beperking transmissie en maatregelen kwetsbare groepen (o.a. aandacht voor gevolgen zorgpersoneel)
3. Maatschappelijke dynamiek (o.a. veerkracht van de samenleving)

SG
Dir. Macro-Eco, Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk
207130-MEVA

Gevolgen voor zorgpersoneel

Aandacht voor zorgpersoneel maakt onderdeel uit van aandachtsgebied 2 'Preventie en zorg'. Hier zijn meerdere project ideeën voor ingediend bij ZonMw. De onderzoekers schrijven momenteel hun onderzoeksvoorstellen uit en op 3 juli worden deze beoordeeld door de deskundigen en vindt besluitvorming plaats. Naast het COVID-19-programma heeft ZonMw ook andere onderzoeksprogramma's. In één van die programma's (GGZ-cluster) is vooruitlopend op de besluitvoering in het COVID-19 programma besloten onderzoek te honoreren naar GGZ zorgprofessionals.

Mogelijke vraag vanuit vakbonden

De vakbonden hechten grote waarde aan de betrokkenheid van zorgverleners. Zij kunnen u mogelijk vragen op welke wijze zorgprofessionals worden betrokken. U kunt aangeven dat onderzoekers zelf voorstellen hebben mogen indienen. Omdat de voorstellen al zijn ingediend kunnen wij geen eisen meer toevoegen. In de beoordelingscommissie zitten bestuurders die zeker oog hebben voor de betrokkenheid van zorgprofessionals.

3. Stages

De vakbonden willen graag met u doorpraten over het tekort aan stages en de kwaliteit daarvan voor MBO en HBO studenten. De FNV neemt deel aan de sectorkamer zorg waar gesproken wordt over stages voor het MBO. De vakbonden zijn bezorgd over de betrokkenheid van werkgevers. Zij hebben zorgen over het commitment van ziekenhuizen om voldoende stageplekken te leveren. Tijdens het overleg zullen zij u vragen om richting branches aandacht te vragen om dit probleem mee te nemen bij de plannen voor het opschalen van de reguliere zorg. Werkgevers zouden tijdens de opschaling voldoende aandacht moeten hebben voor stagiaires en andere nieuwe medewerkers.

Stand van zaken

- Door de coronacrisis hebben hogescholen en ROC's bij OCW aangekaart problemen te ondervinden met het vinden van stages. Ondanks deze signalen laat de praktijk zien dat de numerus fixus voor verpleegkunde (die nog niet zo lang geleden is afgeschaft) niet opnieuw is ingevoerd. In de praktijk is het zo dat iedereen die zich aanmeldt bij de opleiding, deze ook kan volgen en dus ook de noodzakelijke stages zal moeten kunnen uitvoeren.
- De MBO Raad heeft bij mbo scholen mogelijke knelpunten met betrekking tot de stages geïnventariseerd. Ze zien dat veel stageplekken ingetrokken worden omdat er geen begeleidingscapaciteit is. De ruime meerderheid van de instellingen geeft aan dat ze verwachten dat er in het komend schooljaar een tekort is aan BPV plaatsen.

- Het knelpunt bij de stages is onvoldoende beschikbaarheid van begeleidingscapaciteit. Als werkgevers hier (vanwege personeelsgebrek) niet op investeren blijft dit een probleem, aangezien er dan minder studenten de opleiding kunnen afronden en tekorten blijven bestaan. De bonden zouden hun achterban hier op kunnen wijzen.
- SBB heeft een actieplan stages uitgebracht, inspelend op knelpunten rondom de beschikbaarheid van stages en leerbanen ivm de Coronacrisis. Ze brengen momenteel de stand van zaken rondom stages in kaart. Daar waar er knelpunten zijn gaan ze ook helpen bij het vinden van stageplaatsen.

SG
Dir. Macro-Eco, Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk
207138-MEVA

Mogelijke reactie

- De beschikbaarheid van voldoende stages is primair een aangelegenheid van scholen en zorgorganisaties. VWS heeft hierin geen formele rol, maar vanzelfsprekend heeft de problematiek wel onze aandacht gezien het belang van voldoende stageplaatsen voor de instroom.
- Vanuit Opleidingen zijn we hier continu over in gesprek met het veld. Het heeft steeds onze aandacht.
- De beschikbaarheid van voldoende stageplaatsen is daarnaast ook steeds onderwerp van gesprek in onze landelijke overleggen, zoals met de regiegroep zorg voor ouderen, de landelijke actie tafel en het bestuurlijk overleg met NFU en NVZ. Ook de komende periode houden in deze gremia de vinger aan de pols op dit onderwerp, net als in de (ambtelijke) contacten met de opleidingen.
- Een andere mogelijkheid is dat we via RegioPlus inventariseren hoe in de RAATs (regionale aanpakken arbeidsmarkttekorten) aan voldoende stageplaatsen wordt gewerkt en kijken of en zo ja, wat aanvullend nodig is.
- Uit een onderzoek uit 2019 naar de kosten en baten van zorgstages voor werkgevers blijkt dat met name het aanbieden van stages aan HBO-ers voor ziekenhuizen ook financieel interessant kan zijn.
- Eerder hebben we gesproken met FNV naar aanleiding van het rapport van meldpunt stagemisbruik. Indien de FNV hiernaar refereert kan je aangeven dat we op korte termijn op ambtelijk niveau met FNV in gesprek zullen gaan over het vervolg.
- (eventueel kunnen we het thema agenderen voor de regietafel voor de arbeidsmarktagenda 'Aan het werk voor ouderen 2023').

Mogelijke andere inbreng vakbonden

Handreiking veilig werken in ziekenhuizen

De vakbonden hebben gezamenlijk een handreiking opgesteld voor veilig werken i.v.m. Covid-19. Deze handreiking hebben ze u persoonlijk aangeboden. Deze handreiking is bedoeld voor alle sectoren. De vakbonden willen nu ook graag nog een handreiking maken voor het veilig werken in ziekenhuizen. Zij zijn hierover met de NVZ in gesprek. De kans is aannemelijk dat zij u zullen vragen om ziekenhuizen te overtuigen om mee te werken.

Mogelijke reactie: De handreiking veilig werken i.v.m. Covid-19 lijkt bedoeld voor alle sectoren. U kunt daarom de vraag stellen welke toegevoegde waarde een handreiking voor specifiek de ziekenhuiszorg heeft. Bovendien kunt u aangegeven dat het goed is als de vakbonden hier allereerst gezamenlijk met de ziekenhuizen proberen uit te komen.

Bonus zorgmedewerkers

De vakbonden hebben half juni hun ongenoegen geuit in de media over de lange stilte van het kabinet over de bonus. Zorgmedewerkers zouden reikhalzend uitkijken naar de invulling van de bonus. De kans is zeer aannemelijk dat de bonussen beginnen over de eerste gesprekken die zij hebben gehad met (10)(2e), de facilitator. De eerste signalen zijn dat zij weinig verwachtingen hebben van dit traject en dat zij vinden dat het een probleem van VWS is en niet van hen.

Mogelijke reactie: Zorgprofessionals hebben de afgelopen maanden een buitengewone prestatie geleverd. Dat willen wij graag waarderen in de vorm van een financiële beloning. Het is van het grootste belang dat die beloning rechtvaardig, evenwichtig en goed uitvoerbaar is. Tegen die achtergrond is het ook voor dit vraagstuk van belang om vakbonden en zorgwerkgevers te betrekken. Daarom is (10)(2e) gevraagd om samen met jullie te verkennen hoe deze beloning eruit moet gaan zien. Ik begrijp dat inmiddels de eerste gesprekken hierover met jullie hebben plaatsgevonden. Ik wacht graag de eerste terugkoppeling van de facilitator af. Ik adviseer om de bezwaren die jullie hebben vooral ook kenbaar te maken bij de facilitator, zodat hij dit kan verwerken in zijn terugkoppeling aan ons.

SG
Dir. Macro-Eco, Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk
207138-MEVA

Financiering op de korte, middel en langere termijn

De vakbonden maken zich zorgen over de financiële situatie van zorgaanbieders op zowel de korte- als de lange termijn. Zij maken zich zorgen om de continuïteit van zorginstellingen. Zij zien dat zorgaanbieders al moeten bezuinigen met daarbij de bijbehorende reorganisatie. Daarnaast vrezen zij dat instellingen onvoldoende ruimte overhouden voor goede arbeidsvoorwaarden voor 2021 en verder. Dit is zeer onwenselijk, zeker in een tijd dat juist in de zorg geoogst moet worden met nieuw personeel.

Mogelijke reactie: De afgelopen periode is samen met o.a. zorgfinanciers goed gekeken hoe de continuïteit van zorg gewaarborgd kan worden. Er is de mogelijkheid gecreëerd om een continuïteitsbijdrage te geven door zorgverzekeraars aan zorgaanbieders ter compensatie van de uitgevallen zorg. Daarnaast is er de mogelijkheid gecreëerd om kosten die direct gerelateerd zijn aan corona te declareren. De continuïteitsbijdrage van zorgverzekeraars, eventueel in combinatie met de Rijksregelingen, moet voldoende steun bieden aan zorgaanbieders om ook op langere termijn overeind te blijven. Dit alles is gebeurd in een crisissituatie. De komende periode is het zaak om gezamenlijk met allerlei veldpartijen verder te kijken naar de toekomst voor de zorg. Deze gesprekken worden op veel verschillende tafels gevoerd. Na de crisissituatie zal mijn opvolger dit voortzetten. Ik zou jullie willen adviseren om dit punt in een later stadium opnieuw te agenderen met concrete signalen en problemen.

Signalen over lange testprocedures (NU'91) en een tekort aan noodpakketjes PBM (FNV)

NU'91 heeft tijdens het wekelijkse informele overleg aangegeven dat het testen in het zuiden van het land lang duurt. Zorgmedewerkers zouden lang moeten wachten voordat zij getest kunnen worden en voordat zij vervolgens de uitslag ontvangen. Gedurende deze tijd kunnen zij niet werken en dat is voor hen en voor de werkgever erg lastig. FNV heeft geconstateerd dat de verstrekking van de noodpakketjes PBM in het noorden ook niet goed gaat. De pakketjes zouden verstrekt worden per team, terwijl de afspraak zou zijn

dat dit per medewerker zou gebeuren. Hierdoor zou er in het noorden van het land een tekort zijn ontstaan.

Mogelijke reactie: U kunt aangeven dat beide signalen zijn opgepakt door VWS. Er wordt contact opgenomen met de GGD'en voor het testen en met de LCH voor de noodpakketjes. Het is goed als jullie deze signalen blijven doorgeven aan ons. Daarnaast is het ook goed als deze meldingen worden gedeeld met de IGJ.

Ter informatie: De IGJ heeft geen meldingen ontvangen over het testen in het zuiden van het land en over het tekort aan noodpakketjes in het noorden. Over het algemeen nemen de meldingen bij de IGJ over het testen en het tekort aan PBM sterk af.

SG
Dir. Macro-Eco, Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Team Arbeidsmarkt

Kenmerk
207138-MEVA

Vervolg bestuurlijk overleg

Tijdens het eerste bestuurlijke overleg is toegezegd om eenmaal per twee weken een overleg te organiseren. Het volgende overleg is nog niet gepland. Het is daardoor niet zeker dat u nog een laatste overleg met de vakbonden heeft voor uw vertrek. Ik laat het verder aan mijn opvolger om een vervolg te geven aan dit overleg.

(10)(2e)